

DANIŞTAY İÇTİHADLARI BİRLEŞTİRME KARARLARI

(1970-1980)

Derleyen : **Asis. Ahmet Çalık**

- E. 1965/66
K. 1969/13
Mahlulen Vakıflar İdaresine intikal eden gayrimenkullere ait arazi vergisi mükellefiyeti başlangıcının, tapuya tescil tarihinden itibaren olması lâzım geleceği hk.
(R.G.24.2.1970-13429)
- E. 1969/2
K. 1970/1
Parselasyon plânlarına karşı açılan davalarda dava açma süresinin, Anayasanın 114 üncü maddesine göre yazılı bildirim tarihinden itibaren başlayacağı hk.
(R.G. 5.7.1970-13539)
- E. 1965/39
K. 1970/16
5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 30 ncu maddesine göre İstihlak Resminin, belediye sınırları içinde istihlak amacıyla yapılan satışlardan, bu satışın yapıldığı yer belediyesince alınması gerektiği hk.
(R.G. 5.7.1970-13539)
- E. 1967/5
K. 1970/19
Muhtelif sebeplerle çekilmeyerek gümrüklerde biriken malların, bazı kayıt ve şartlarla tasfiyesine dair 6/1919 sayılı kararnameye göre, dikiş makinaları boş kovanlarının yurda ithallerinin mümkün olmadığı hk.
(R.G. 21.10.1970-13646)
- E. 1967/10
K. 1970/24
Danıştay'da dava açma ve cevap verme sürelerinin son günleri tatile rastladığı takdirde, bu sürelerin gelecek çalışma günü sonunda bitmesi gerekeceği hk.
(R.G. 23.7.1970-13557)
- E. 1969/1
K. 1970/27
Açmış oldukları davalar sonunda emeklilik işlemleri Danıştay'ca iptal edilmiş olan personelin, yeniden göreve alınmaları halinde emekli statüsünde geçen sürelerin, 9.7.1966 tarih ve 7 sayılı İçtihadı Birleştirme Kararı gereğince uyuşmazlığın daha evvel Danıştayca karara bağlanmamış olmak kaydı ile bir terfi dönemine isabet eden kısmının memuriyet kademesinden sayılacağı hk.
(R.G. 21.10.1970-13646)
- E. 1968/14
K. 1970/29
Hakimler Kanununun 39. ncu maddesine göre yükselmeye lâyık olduklarına karar verilen hakim ve Cumhuriyet savcılarının devamı maddelere göre liyakat

dereceleri tayin edilirken 39 ncu maddedeki niteliklerin de gözönünde tutulacağı hk.

(R.G. 31.3.1971-13795)

E. 1969/11

K. 1970/30

Emekli Sandığı Yönetim Kurulunun, 5434 sayılı Kanununun 8 nci maddesinin (ç) bendine dayanan bilcümle olumlu olumsuz kararları aleyhine, aynı kanununun 9 ncu maddesinin (b) bendine göre itiraz yolu ile Maliye Bakanlığı'na gidileceği hk.

(R.G. 31.3.1971-13795) -

E. 1968/11

K. 1971/7

Milli Korunma Kanuna göre kurulan müessese, teşekkül ve ortaklıklara, memuriyetten istifa etmek sureti ile veya açıktan atanmaların, buralarda geçen hizmetlerinin emeklilik fiili hizmetinden sayılması gerektiği hk.

(R.G. 24.5.1971-13845)

E. 1967/13

K. 1971/11

Belde sınırları içinde bulunan bir mahalle veya semtin, o beldeden ayrılarak bağımsız bir köy haline getirilmesi halinde, 5442 sayılı İl İdare Kanununun 2 nci maddesi hükmünün uygulanmasının gerektiği hk.

(R.G. 29.5.1971-13849)

E. 1966/73

K. 1971/16

4273 sayılı Kanununun 5611 sayılı Kanunla değişik 10 ncu maddesi ile bu maddeye 7417 sayılı Kanunla eklenen (G) fıkrasındaki Hava Kuvvetlerine ait uçucuların yararlanacağı indirimli bekleme süresinden, Hava Kuvvetleri mensubu tabiplerin yararlanamayacağı hk.

(R.G. 2.6.1971-13853)

E. 1965/108

K. 1971/17

4273 sayılı Kanununun 5611 sayılı Kanunla değişik 10 ncu maddesi ile bu maddeye 7417 sayılı Kanunla eklenen (G) fıkrasındaki Hava Kuvvetlerine ait uçucuların yararlanacağı indirimli bekleme süresinden, hava bakım subaylarının yararlanamayacağı hk.

(R.G. 2.6.1971-13853)

E. 1969/13

K. 1971/18

Bir vergi veya vergi cezası borcundan ötürü kendilerine ödeme emri tebliğ olunan yükümlülerin, ihbarnamenin ilân yoluyla tebliğinin usulsüz olduğunu ileri sürerek yaptıkları itirazlar üzerine, itiraz komisyonlarınca verilen kararların doğrudan doğruya Danıştay'da incelemesi gerektiği hk.

(R.G. 5.8.1971-13917)

E. 1965/16

K. 1971/20

Paraya ilişkin konularda kanuna aykırı olarak yapılmış olan ödemeler sonunda haksız ödemenin idarece geri alınabileceği hk.

(R.G. 15.6.1971-13866)

E. 1969/4

K. 1971/21

Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumuna bağlı yurtlarda çalışan kapıcı, bekçi, temizlikçi, odacı ve kalorifercilerin, 5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanununun değişik 12 nci maddesinin II sayılı fıkrasının (c) bendi gereğince Emekli Sandığı ile ilgilendirilmelerinin gerektiği hk.

(R.G. 23.7.1971-13904)

- E. 1968/4
K. 1971/23 18.7.1963 günlü ve 286 sayılı Yasa ile değişik 442 sayılı Köy Kanununun, köy muhtarlığına ve ihtiyar meclisi üyeliğine seçilebilme yeteneğini gösteren 25 nci maddesinin 4 ncü bendindeki «Türkçe okuyup yazma bilmek» koşulundan yoksun bulunan bir kimsenin, köy muhtarı seçilip tutanağının da kesinleşmesinden sonra, bu nedenle il veya ilçe idare kurullarınca, aynı yasanın 33 ncü maddesi hükmüne dayanılarak muhtarlıktan çıkarılamayacağı hk.
(R.G. 15.6.1971-13866)
- E. 1969/19
K. 1971/25 İştirakçilerin vücutlarında hasıl olan arızalar veya uğradıkları tedavisi imkânsız hastalıklar yüzünden vazife yapamayacak duruma düştüğü, usulüne uygun olarak tesbit edilmiş olan vazife malüllerinin, vazife malüllüklerinin neveleri ile dereceleri hakkındaki tüzüğe bağlı cetvelde gösterilen dışında görülecek olanların, T.C. Emekli Sandığı Sağlık Kurulunca 6 dereceden hangisine gireceğinin tayin edilmesinin ve bu derecelerden birine konulmasının gerekli bulunması hk.
(R.G. 12.7.1971-13893)
- E. 1966/11
K. 1971/26 Çimento imalinde kullanılan kalker, kil, alçıtaşı gibi maddelerden alınacak devlet hakkının, bu maddelerin muhtelif istihsal merkezlerindeki ortalama satış fiyatları bulunarak tanzim olunacak devlet hakkı tarifesine göre alınacağı hk.
(R.G. 23.7.1971-13904)
- E. 1969/9
K. 1971/31 Jandarma Üsubaylarına, jandarma sicil yönetmeliğinde belirtilen istisnalar dışında, çift yıllarda sicil düzenlenmesinin gerektiği hk.
(R.G. 21.10.1971-13993)
- E. 1967/22
K. 1971/32 5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 16 ncü maddesine göre, tarh ve tahakkuku gereken Değerleme Resmi alacağının doğuşuna ve zaman aşımı süresinin başlangıcına, kamulaştırılan gayrimenkulün kayıtlarının tapu sicilinden terkin ve fiilen yıkılarak yola katılması tarihinin esas alınması gerekeceği hk.
(R.G. 23.3.1972-14137)
- E. 1966/40
K. 1971/36 4753 sayılı Çiftçiyi Topraklandırma Kanununa göre muhtaç çiftciye verilen toprağın, gerçek dışı beyana dayanarak elde edilmesi sebebiyle, Hazine yararına geri alınmasını sağlamak için, evvelki dağıtım kararının ortadan kaldırılmasına mütedair valilikçe onaylı toprak komisyonu kararında, İdare Hukuku esaslarına ve mevzuat hükümlerine bir aykırılık bulunmadığı hk.
(R.G. 29.3.1972-14143)
- E. 1968/9
K. 1972/1 İstek üzerine kanuna uygun olarak yapılan emeklilik işleminin, idarece geri alınmasının mümkün bulunmadığı hk.
(R.G. 19.7.1972-14250)
- E. 1970/9
K. 1972/8 İtalya Üniversiteleinden mezuniyet diploması ile birlikte alınan diplomaların bir doktora diploması olarak kabulünün mümkün olmadığı hk.
(R.G. 19.10.1972-14341)

E. 1965/58

K. 1972/9

5237 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 10 ve 11 nci maddelerinde yazılı et kesim ve taşıma ücretlerine ilişkin tarifelerin, ilanı zorunlu belediye meclisi kararlarından bulunmadığı cihetle, sözkonusu tarifelerin ilân edilmemiş olmasının, uygulamaya engel bir hal teşkil etmeyeceği hk.
(R.G. 10.6.1972-14211)

E. 1972/5

K. 1972/21

Yüksek Hakimler Kurulunun, Anayasanın değişik 143 ncü maddesine uygun olarak yeniden kurulup çalışmaya başlayıncaya kadar geçen süre içindeki kararları hakkında açılan davaların, Danıştay'ın yargısal denetimine tabi bulunduğu hk.
(R.G. 22.2.1973-14456)

E. 1972/6

K. 1972/22

Yüksek Savcılar Kurulunun, Anayasanın değişik 137 nci maddesine uygun olarak yeniden kurulup çalışmaya başlayıncaya kadar geçen süre içindeki kararları hakkında açılan davaların, Danıştay'ın yargısal denetimine tabi bulunduğu hk.
(R.G. 19.2.1973-14453)

E. 1972/2

K. 1973/10

İlgililerin başvurması üzerine liman idaresinin yükleme boşaltma, aktarma işleri için ücret tahakkukuna ve makbuzla tahsiline ilişkin faaliyeti bir idari işlem niteliğinde olduğundan, 521 sayılı Danıştay Kanununun 67. nci maddesinde yazılı süre hükümlerine tabi olduğu hk.
(R.G. 12.7.1973-14592)

E. 1970/8

K. 1973/5

İçtihadın, madenlerin arama ve işletilmesi hakkında 4268 sayılı Kanunun 6977 sayılı Kanunla değişik ve halen yürürlükte bulunan 2 nci maddesi 1 rci fıkrasının uygulanmasında; İl Özel İdarelerine esneklik ve takdir hakkı tanıyan Danıştay Sekizinci Dairesinin E.1961/866, K. 1962/2592 ve 1968/2071, K. 1969/858 sayılı kararları yönünde birleştirilmesi hk.
(R.G. 10.10.1973-14681)

E. 1970/1

K. 1973/1

Bir davanın görülmesi sırasında, olayda süre aşımı nazara alınmadığından ihtilaf karara bağlandıktan sonra kararın düzeltilmesi talebi vesilesiyle davanın yeniden incelenmesi sırasında süre aşımının nazara alınması gerekeceği hk.
(R.G. 13.10.1973-14684)

E. 1973/3

K.1973/12

6785 sayılı İmar Kanununun 19 ve 20 nci maddelerinin belediyelerce uygulanmasında birden fazla sahibi bulunan inşaatlarda tesbit zaptı ile durdurma emrinin mal sahiplerinden yalnız birine veya bir kısmına tebliğ edilip diğerlerine tebliğ edilmediği hallerde, kendisine tesbit zaptı ve durdurma emri tebliğ edilmediği hallerde, kendisine tesbit zaptı ve durdurma emri tebliğ edilen sahibin verilen para cezasından gayrimenkuldeki hissesi nisbetinde sorumlu olacağı hk.
(R.G. 22.12.1973-14750)

E. 1968/8

K. 1973/14

Evvelce sehven kanuna aykırı olarak yapılmış bir terfi veya intibak işleminin kanunsuzluğunun tesbitinden sonra idarece geri alınması sonucu fazla ödenmiş

bulunan aylık ve ücret farklarının kararda belirtilen istisnalar dışında ancak ilk kanunsuz ödemenin yapıldığı tarihten başlamak üzere 90 gün içinde geri alınabileceği hk.

(R.G. 14.6.1974-14915)

E. 1966/49

K. 1974/13

Zirai Donatım Kurumunun Mevduat faizlerinden kesilen gelir vergisinin, vergi hataları ve düzeltme hükümlerine binaen iadesinin mümkün olmadığı hk

(R.G. 4.12.1974-15802)

E. 1967/19

K. 1974/9

5434 sayılı Kanununun 39 ncu maddesinin değişik (b) fıkrası gereğince evvelce emekliye sevk edilip de haklarında uygulanan bu muamele aleyhine sonradan Danıştay'da dava açmış olanlardan dava açma sırasında 65 yaşlarını ikmal etmiş bulunanların emeklilik işlemleri aleyhine açtıkları davaların esasının incelenemeyeceği hk.

(R.G. 4.12.1974-15082)

E. 1973/12

K. 1975/8

Tarafları ayrı, konusu aynı - tarafları ve konusu aynı olup, avukat tarafından açılarak takip olunan davalarda her dava için, haksız çıkan tarafa, tarifesine göre ayrı ayrı olmak üzere vekâlet ücreti yükletileceği hk.

(R.G. 12.11.1975-15410)

E. 1972/7

K. 1975/16

Köy İhtiyar Meclisinin köy sıvat yeri için özel kişilere ait taşınmaz malları kamulaştırabileceği hk.

(R.G. 11.7.1976-15643)

E. 1974/2

K. 1976/2

6830 sayılı Kanuna dayanılarak yapılan kamulaştırmalarda, kamulaştırma konusu taşınmazların yürürlükteki imar plânlarında belirtilen maksat dışında kamulaştırılmalarının ancak imar plânlarında bu yolda yapılacak değişikliklerle mümkün olduğu hk.

(R.G. 4.10.1976-15724)

E. 1968/7

K. 1976/3

1580 sayılı Belediye Kanununun 73 ncu maddesi uyarınca Belediye Meclisince verilen kararlara ilgililerce vaki itiraz üzerine İl İdare Kurulunca verilen red kararlarına karşı ilgililerce Danıştayda açılacak davalarda husumetin Belediye Başkanlığına yöneltileceği hk.

(R.G. 12.5.1977-15935)

E. 1971/1

K. 1979/1

Türk Mühendis ve Mimar Odalarının dava ve taraf ehliyetinin olduğu hk.

(R.G. 6.2.1980-16892)

E. 1971/9

K. 1979/5

521 sayılı Danıştay Kanununun 72 nci maddesinde yer alan «idari eylemlerden hakları ihlâl edilmiş olanların, idari dava açmadan önce, bu eylemlere yazılı bildirim üzerine veya başka suretle öğrendikleri tarihten itibaren bir yıl ve her halde eylem tarihinden itibaren beş yıl içinde, ilgili idareye başvurarak haklarının yerine getirilmesini istemeleri lâzımdır» yolundaki hüküm gereğince, ilgili idareye başvurulmaksızın doğrudan doğruya Danıştay'da tam yargı davası açılması halinde dilekçenin davanın her safhasında ilgili mercie tevdi edileceği hk.

(R.G. 6.2.1980-16892)